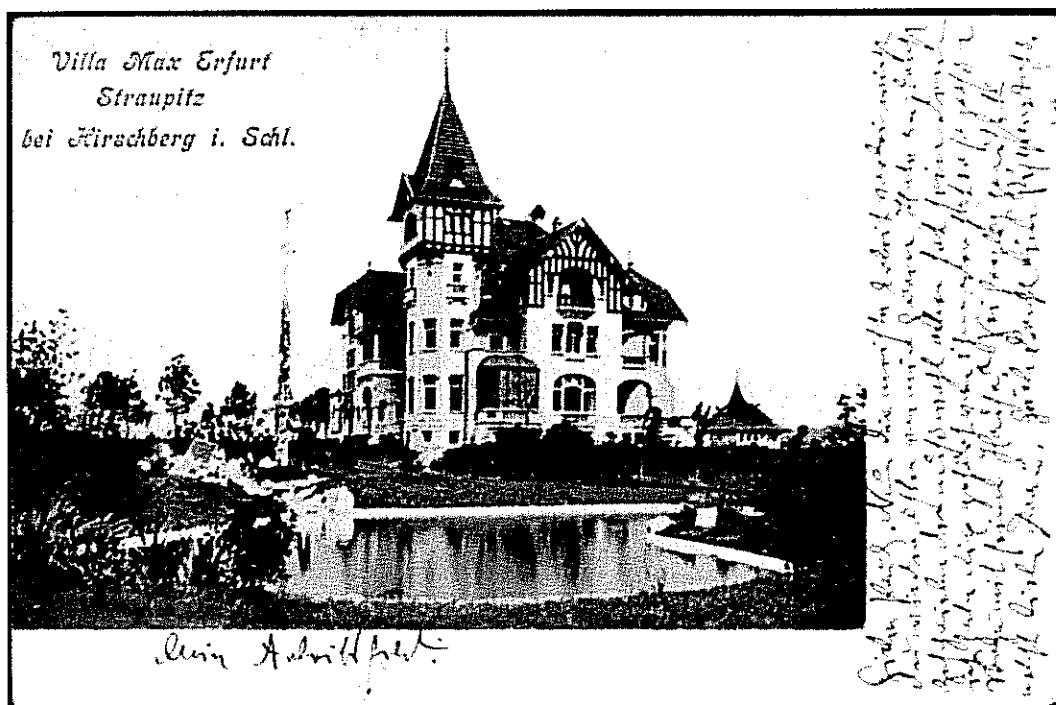

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

WILLA SECESYJNA / 1903 /

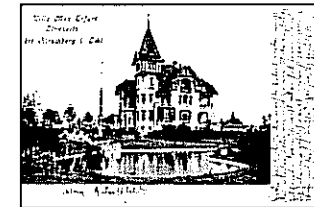
OBIEKT ZABYTKOWY PRZY UL. JANA PAWŁA II W JELENIEJ GÓRZE

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
WE WRÓCLAWIU DEL. w Jel. Górze
ZAL NR do pisma, postanowienia, decyzji
NR 134/2013 z dnia 12.06.2013

Jelenia Góra, maj 2013

WILLA SECESYJNA / 1903 /

OBIEKT ZABYTKOWY PRZY UL. JANA PAWŁA II W JELENIEJ GÓRZE

SPIS TREŚCI ;

- I. Opis obiektu
- II. Zabytkowe elementy wystroju wnętrza
 1. Dekoracje sztukatorskie
 2. Dekoracje malarskie
 3. Wystrój stolarski
 4. Witraże
 5. Kominki
 6. Posadzki, podłogi, kraty
- III. Detal architektoniczny elewacji
- IV. Wyniki przeprowadzonych badań stratygraficznych
- V. Założenia konserwatorskie
- VI. Program prac konserwatorskich
- VII. Ogólne wytyczne konserwatorskie

WILLA SECESYJNA / 1903 /

OBIEKT ZABYTKOWY PRZY UL. JANA PAWŁA II W JELENIEJ GÓRZE

I. OPIS OBIEKTU

Zespół rezydencjonalny jaki tworzy willa wraz z założeniem parkowym, oficyną mieszkalną i budynkiem gospodarczym powstał w latach 1901 – 1903 na zlecenie Maxa Erfurta. Inwestor pochodził z rodziny jeleniogórskich fabrykantów i był właścicielem pobliskiej fabryki papieru nad rzeką Bóbr. Znajdująca się obecnie w obrębie miasta Jelenia Góra rezydencja, powstała na gruntach należących wówczas do wsi Strupice, w znacznym oddaleniu od zabudowań wiejskich i na północ od fabryki.

Autorem projektu był Alfred Daehmel, który w nowym, modnym wówczas secesyjnym stylu zaprojektował willę, oficynę mieszkalną, budynek gospodarczy oraz założenie parkowe wraz z małą architekturą w postaci m.in. altany.

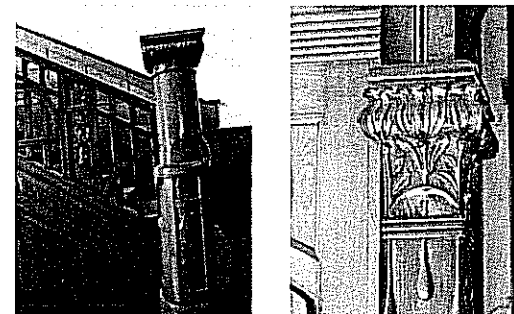
Na przełomie XIX i XX wieku powstaje w Jeleniej Górze i okolicy szereg secesyjnych kamienic i willi. Alfred Daehmel zaprojektował również budynek jeleniogórskiego teatru miejskiego. Jednym z analogicznych przykładów dla rezydencji Maxa Erfurta jest willa „Marzenie” w Świeradowie Zdroju.

Architektura rezydencji zgodnie z założeniami nowego stylu dążyła do zespolenia wszystkich dziedzin sztuki, stąd ściśle łączyła się z rzemiosłem artystycznym o charakterystycznych płynnych, falistych liniach, ornamentyce roślinnej, abstrakcyjnej i inspirowanej sztuką japońską.

Wszystkie te cechy widoczne są w architekturze oraz wystroju wnętrza rezydencji zaprojektowanej przez Alfreda Daehmela.

- wystroj stolarski holu -

- detale dekoracji snycerskiej stolarki -

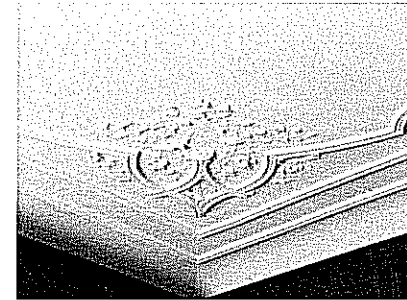
II. ZABYTKOWE ELEMENTY WYSTROJU WNĘTRZA

Wnętrze willi wraz z pomieszczeniami i systemem komunikacji zachowało w większości swój pierwotny układ. Zachowały się również zabytkowe elementy wystroju wnętrza, na które składają się m.in. **dekoracje sztukatorskie i malarskie, bogaty wystroj stolarski oraz witraże, kominki, posadzki, kute kraty.**

1. Dekoracje sztukatorskie

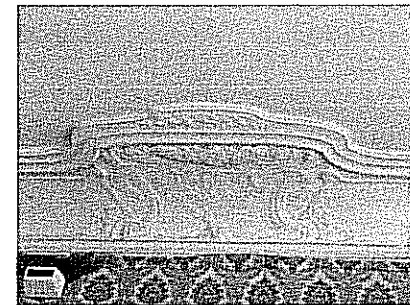
Dekoracje sztukatorskie występują głównie w reprezentacyjnych pomieszczeniach parteru i I piętra willi. Są to głównie sztukaterie ozdabiające plafony i fasety stropów.

Na parterze sztukaterie dekorują stropy sali nr 1,10 oraz 1,09 / sala w narożniku pld.-wsch. i sala w części wschodniej /, na I piętrze to dekoracje reprezentacyjnego hollu oraz faseta sali nr 2.11.

- dekoracja sztukatorska stropu - parter, sala 1,10 -

1.1 Dekoracja sztukatorska sali nr 1,10 składa się z podwójnej ramy utworzonej przez profilowane listwy wydzielającej pole dekorowanego stropu. Przy oknie zewnętrzna linia ramy łukowo wygięta powtarzająca kształt eliptycznego, ażurowego przepierzenia sali. Zdobienia skupione w narożach to przecinające się ramiona łuków cebulowego i kotarowego oraz przeplatające się gałązki pnącej róży i dębu. Wśród listków widoczne dwa płaski strzegące gniazda. Sztukateria obecnie biała, o wysokim poziomie wykonania.

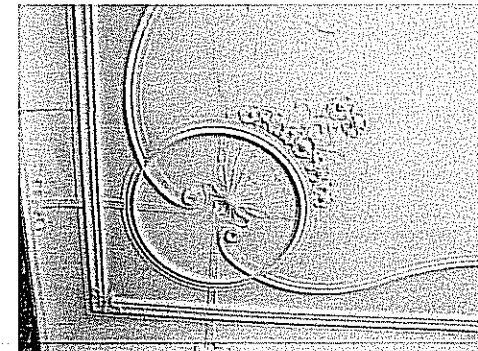
- dekoracja sztukatorska stropu - parter, sala 1,09 - część wsch. -

1.2 Dekoracja stropu reprezentacyjnej sali na parterze nr 1,09 / część wschodnia / składa się z profilowania wydzielającego fasety o kształcie prostokąta. W części środkowej każdego boku wewnętrzna rama, w środku której skupiona jest kompozycja sztukatorska. Pole w kształcie prostokąta ujęte jest falistą linią przeplatających się, spralnie zakończonych wstęg, które ujmują w górnej części girlandę z nasturcji. Zwieńczenie w formie kwiatowej girlandy pomiędzy dwoma półwałkami profilowania.

Również w tej części sali umieszczona jest bogata dekoracja sztukatorska na podłuczcu gurtu arkady / przed dużym oknem /. Ornament utworzony jest z mocno stylizowanych łodyg, liści i kwiatów nasturcji. Sztukaterie w kolorze białym.

- dekoracja sztukatorska podłuczca gurtu arkady - parter, sala 1,09 - część wach. -

- dekoracja sztukatorska stropu - parter, sala 1,09 - narożnik pld. wsch. -

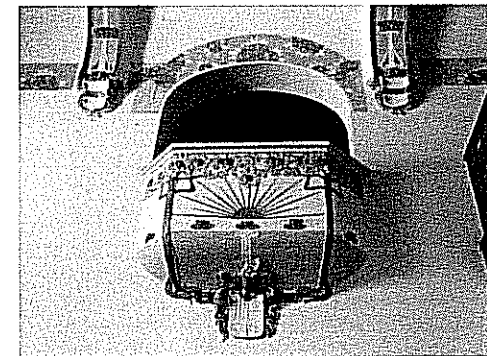
1.3 Dekoracja stropu reprezentacyjnej sali nr 1,09 / w narożniku pld.wsch. / składa się z profilowania wydzielającego fasetę i obwiedzonego falistą listwą pola z rozetą pośrodku stropu. W narożach końce ramy zwijają się wolutowo. Naroża zaakcentowane okręgami, a środki boków półokręgami, w których skupiona jest dekoracja z motywem wiązek kwiatowych. Ornament

dekoracyjnie spletanych korzeni umieszczony jest na fasecie, w okręgu cienkie łodygi z owocnikami, a powyżej kwiaty rozkładające się promieniście nad łukami okręgów i półokręgów. Rozeta umieszczona centralnie na stropie utworzona jest z kłębiastych obłoków w promienistej glorii.

- dekoracja sztukatorska stropu - parter, sala 1,09 - narożnik pld. wsch. -

1.4 Na kompozycję sztukatorską dwupoziomowego holu składa się dekoracja wysuniętego na poziomie II kondygnacji balkonu oraz dekoracja gurtów sklepiennych wraz z wspornikami.

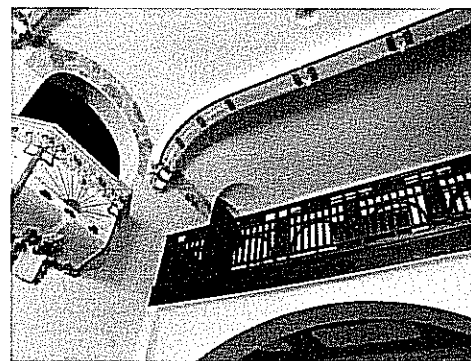

- dekoracja sztukatorska balkonu - hol I piętro -

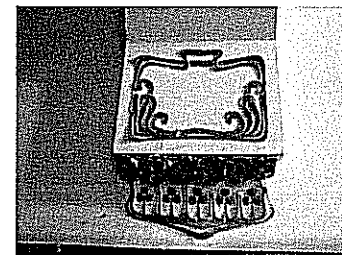
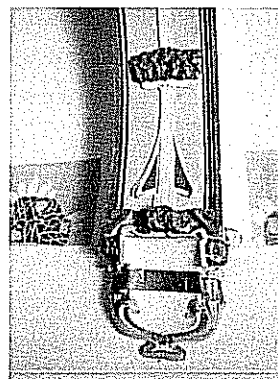
Balkon w arkadzie zwieńczonej łukiem odcinkowym. Korpus balkonu trójboczny, pełny, zdobiony płaskorzeźbioną dekoracją o motywach roślinnych w postaci dwóch symetrycznie umieszczonych drzewek. Spletane korzenie drzew ujmują podwieszony pod balkonem kartusz herbowy, w którego zwieńczeniu helm w koronie oraz orzeł w klejnocie. Kartusz objęty dodatkowo przez mięsiste, wywinięte wolutowo liście akantu.

W dolnej części ścian korpusu pas fryzu z falistymi liniami imitującymi wodę, dekorowany pojedynczymi kwiatami lili wodnych, nad nimi w części środkowej, widoczne do połowy promieniste słońce. Powyżej, pod profilowanym gzymsem parapetu pas z ornamentem kwiatowym łączącym się z gałęziami drzewek.

Sztukateria polichromowana w kolorze białym i szarym, ze złożonymi detalami.

- dekoracja sztukatorska balkonu i gurtów - hol I piętro -

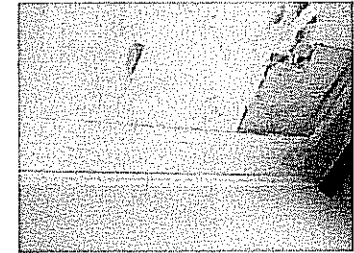
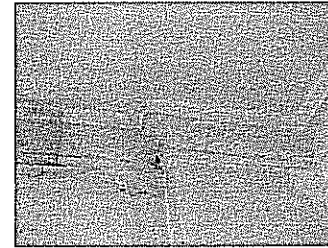

- dekoracja sztukatorska wsporników gurtów i arkad - hol I piętro -

Pseudo- gurtu w postaci pasów dekorowanych sztukaterią tworzą podziały na sklepieniu hollu. Dekoracja stylizowanych drzew i kwiatów zamknięta jest wzdłuż boków profilowanymi listwami. Wsporniki gurtów opracowane są jako tarcze herbowe ujęte w faliste obramienia utworzone

z wywiniętych lisci, wsporniki arkad w kształcie kartusza ze stylizowanych esownic, łodyżek i kwiatów.

Sztukaterie polichromowane w kolorze białym i szarym, ze złożonymi detalami.

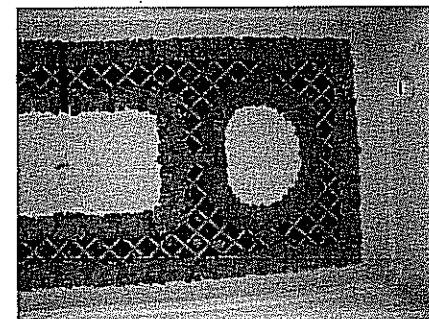

- dekoracja sztukatorska fasety – sala nr 2.11 I piętro -

1.5 Faseta sali nr 2.11 na I piętrze dekorowana jest ornamentem roślinnym, jednak na skutek wielokrotnych przemalowań forma sztukaterii uległa zatarciu i kompozycja jest trudna do odczytania.

2. Dekoracje malarskie

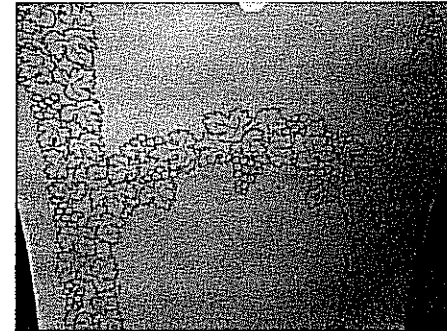
Dekoracje malarskie występują głównie w holu rezydencji ozdabiając sklepienia podłuczy dwóch arkad na poziomie parteru oraz ściany I piętra w postaci fryzów.

- dekoracja malarska podłucza arkady – hall, parter -

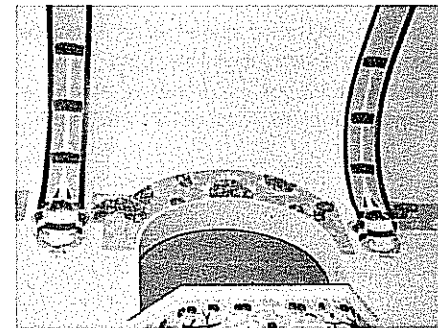
2.1 Malowidło sufitowe podłucza arkady zajmuje jego całą przestrzeń, tworząc tzw. dekorację dywanową. Kompozycja imituje pergolę w postaci skośnie ułożonej kratownicy z rozpostartymi na niej kwiatami. Zewnętrzne

krawędzie malowidła wyznacza kwiatowa wstęga utworzona z żółtych nasturcji. Kolorystyka całości utrzymana jest w tonacji ciepłych zieleni, ugrów i żółceni.

- dekoracja malarska podłucha arkady – holi , parter –

2.2 Dekoracja malarska sufitu podłucha arkady wydzielającej przestrzeń pod schodami w hollu, to przedstawienie konturowe, rysowane cienką linią, pozbawioną światłocienia. Wstęga utworzona z kiści wiogron i liści malowana złotą kreską dzieli przestrzeń podłucha na symetryczne pola. Dekoracja przemalowana po formie oryginału.

- dekoracja malarska ścian w postaci fryzów – holi , I piętro –

2.3 Dekoracja malarska ścian holi występuje w postaci pasów fryzu łączącego wsporniki gurtów oraz fryzu zamykającego arkadę nad balkonem. Kompozycja tej malowanej konturowo na szarym tle dekoracji składa się ze zgrupowanych bukietów kwiatów w kolorze złotym i żółtym z białymi listkami. Polichromia w całości przemalowana po formie oryginału.

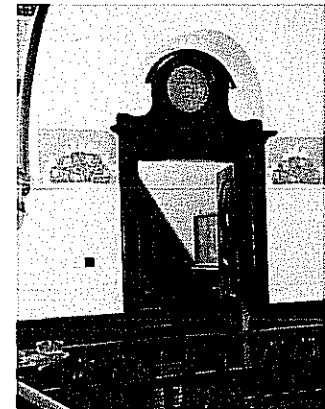
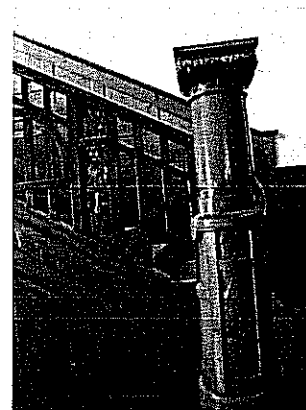
3. Wystrój stolarski

Architektura wewnątrz willi wyposażona jest w jednorodny, bogaty pod względem artystycznym wystrój stolarski. Wnętrza ozdabiają m.in. boazerie, osłony na grzejniki, drzwi z dekoracjami snycerskimi na obramieniach, wewnętrzne ażurowe przepierzenia tworzące wydzielone strefy – wewnętrzne loggie, schody z balustradami, szafy wnękowe.

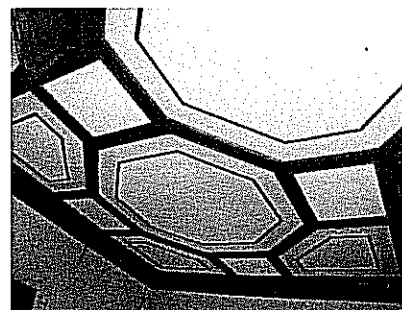
- wystrój stolarski – holl , parter –

3.1 Wystrój stolarski hollu tworzą głównie drewniane schody wraz z dekoracyjną balustradą, boazeria płycinowa, obramienia i stolarka drzwi oraz wydzielona w formie wewnętrznej loggi przestrzeń pod schodami. Drewno stolarki podbarwiane, widoczne usłojenie, pomalowane lakierami bezbarwnymi.

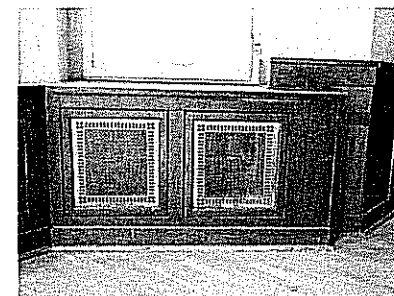

- balustrada schodów - hall, parter -

- obramienie drzwi - hall, I piętro -

- stolarski podział płycinowy sufitu - parter, sala nr 1.12 -

- osłony na grzejniki - parter, sala nr 1.12 -

3.2 Wystrój stolarski sali nr 1.12 na parterze to podział płycinowy sufitu, boazeria, osłony na grzejniki oraz stolarka drzwiowa. Drewno stolarki podbarwiane, pomalowane lakierami bezbarwnymi.

- wydzielona stolarsko przestrzeń w formie wewnętrznej loggi - parter, sala nr 1.10 -

- dekoracja snycerska - parter, sala nr 1.10 -

3.3 Wystrój stolarski sali nr 1.10 tworzy głównie wydzielona w formie wewnętrznej loggi przestrzeń przy oknie, boazeria i osłony grzejników.

Drewno stolarki podbarwiane, widoczne usłojenie, pomalowane lakierami bezbarwnymi. Wzdłuż ścian wtórne witryny na książki.

- wystroj stolarski - parter, sala 1,09 /część wsch. / -

- drzwi przesuwane - parter, sala 1,09 /część wsch. / -

3.4 Stolarka sali nr 1.09 / w części wschodniej / to boazeria, osłony grzejników i oraz drzwi, z których jedne to drzwi przesuwane o czterech uchylnych skrzydłach. Całość stolarki w kolorze białym ze złożonymi detalami.

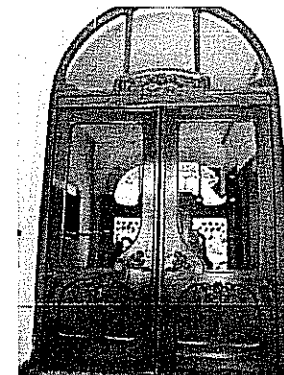
- ornament snycerski na odrzwiach - parter, sala 1,09 /część pld. wsch. / -

3.5 Stolarka sali nr 1.09 / w części pld.-wsch. / to również boazeria, osłony grzejników i oraz drzwi, z których jedne to drzwi przesuwane o czterech uchylnych skrzydłach. Drewno stolarki podbarwiane, pomalowane lakierami bezbarwnymi.

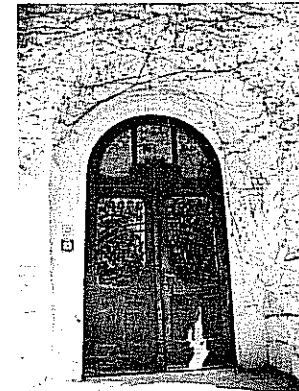
- wystrój stolarski - I piętro, sala 2.07 -

3.6 Wystrój stolarski sali nr 2.07 na I piętrze stanowią obramienia i stolarka drzwi, osłona grzejników, wbudowane w ścianę szafy oraz wydzielona ściankami działowymi przestrzeń przy oknie z wbudowanymi szafkami. Ścianki otwarte rodzajem arkady zamkniętej nadwieszonym, ostrym łukiem. Poniżej wbudowana szafka: od strony wejścia zamknięta prosto, od strony okna półkoliście, podparta na trzech łukowo wygiętych nóżkach. Szafy wbudowane w ścianę umieszczone naprzeciwległe, przy oknie. Drzwi w konstrukcji ramowo-płycinowej z jedną prostokątną płyciną powielającą kształt drzwi. Drewno stolarki tego wnętrza pomalowane na biało.

- drzwi przedsionka - parter, pomieszczenie nr 1.13 -

3.7 Wystrój stolarski przedsionka / pomieszczenie nr 1.13 / stanowią obramienia i stolarka drzwi, boazeria oraz drewniana zabudowa służąca do przechowywania odzieży wierzchniej. Drewno stolarki podbarwiane, pomalowane lakierami bezbarwnymi.

- drzwi wejściowe główne -

3.8 Stolarka drzwi wejściowych głównych i bocznych. Drzwi główne drewniane, dwuskrzydłowe posadowione na niskim cokole z nadświetłem zamkniętym łukiem pełnym. Skrzydła drzwi o konstrukcji ramowo-płycinowej. Górna płycina przeszklona. Przeszklenie przestłonięte kratą tworzącą ornament kwiatowy, której poszczególne elementy połączono nitami. Drzwi boczne, jednoskrzydłowe o konstrukcji ramowo-płycinowej, zamknięte prosto, posadowione na niskim, profilowanym u dołu cokole. Górna płycina zamknięta łukiem eliptycznym przeszklona i przestłonięta kratą z ornamentem kwiatowym.

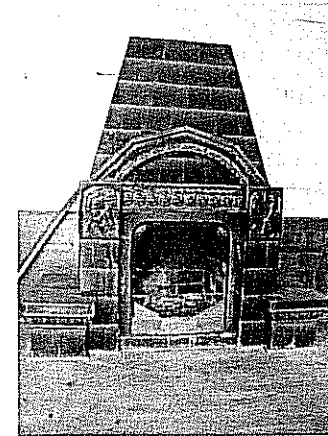
- witraż drzwi wejściowych głównych -

4. Witraże

W drzwiach wejściowych głównych w nadświetlu, zachował się oryginalny witraż. Nadświetle podzielone jest na trzy kwatery, w środkowej na dole umieszczono inicjały właściciela willi. Witraż utworzony jest z nieregularnych,

ale symetrycznych szkieł, które powielają łuk zamknięcia i dzielą promieniście powierzchnię. Centralnie umieszczony pień drzewa pomarańczy z ozdobnie wygiętymi korzeniami oraz rozłożystą koroną pełną liści i owoców pomarańczy.

Drugi witraż wypełnia okno klatki schodowej między parterem i I piętrzem. Okno dwuskrzydłowe z prostokątnym nadświetlem - w części dolnej witraż utworzony jest z prostokątnych kwater, w części nadświetla kwatery tworzą łukowo wygięte ramki. Dekoracja stylizowana roślinno- kwiatowa, utrzymana w tonacji ciepłych zieleni z akcentami czerwieni i granatu.

- kominek z kafli ceramicznych - parter, sala nr 1.12 -

- kominek z piaskowca - holl, parter -

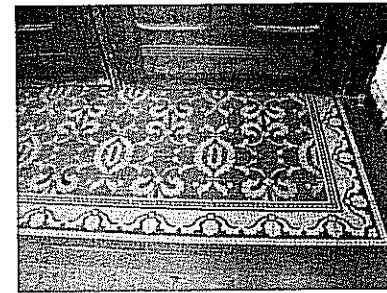
5. Kominki

Dwa wnętrza willi zostały wyposażone w kominki, w sali nr 1.12 na parterze oraz w hollu.

W sali nr 1.12 na parterze znajduje się przyścienny kominek zbudowany ze szklwionych kafli. Front kominka dekorują dwie duże prostokątne kafle z przedstawieniami figuralnymi, kafle z fryzem o motywie falistej, przeplatającej się wici z liści akantu oraz dekoracyjne arkadowe zwierńczenie, umieszczone na tle wysokiej obudowy komina dymowego.

W hollu umieszczony został przyścienny kominek wykonany z piaskowca. Otwór komory paleniska w formie pełnołukowej arkady ozdobiony rzeźbioną dekoracją roślinno- kwiatową. Kominek wykonany z różowego piaskowca, obecnie w całości pomalowany na biał.

6. Posadzki, podłogi, kraty

- fragment posadzki w przedsionku - parter, pom nr 1.13 -

6.1 W przedsionku wejścia głównego zachowała się oryginalna posadzka z ceramicznych kafli o fakturze mozaiki. Cztery kafle tworzą regularny, powtarzający się wzór z uproszczonych, stylizowanych motywów roślinnych połączonych przewiązkami, ustawionych antytetycznie. Wewnętrzny wzór obwiedziony jest bordiurą pasową. Tło dekoracji bordowe, ornament jasnoszary z czarnym konturem.

6.2 We wnętrzach nie zachowały się oryginalne podłogi, wszystkie pomieszczenia posiadają wtórne parkiety.

- brama wjazdowa i furty wejściowe

6.3 Brama wjazdowa i furty wejściowe na teren willi ujęte są przez cztery filary, dwa większe ujmują bramę, dwa mniejsze furty. Trzony filarów o okładzinie z jasnej cegły klinkierowej wieńczą kamienne głowice. Metalowe kraty bramy i furty złożone z pionowych prętów wygiętych esowato w części środkowej. Część cokołowa wydzielona poziomym prętem tworzy pole dla powtarzającego się motywu kwiatowego. Część górna kraty z motywem wici roślinnej spiralnie skręconej.

W czterech oknach parteru na elewacji zach. i pln. umieszczono dekoracyjne, kute kraty z wygiętych esowato prętów połączonych ze stylizowaną dekoracją roślinną. Kute kraty przesłaniają również wszystkie piwniczne okienka.

Metalowym, zachowanym elementem jest iglica z kurkiem na dachu gołębnika oraz lampion przy wejściu głównym zawieszony na kutym, dekoracyjnym pręcie.

III. DETAL ARCHITEKTONICZNY ELEWACJI

1. Dekoracja sztukatorska

Dekoracja sztukatorska fasady umieszczona jest w partii szczytowej elewacji północnej zbudowanej w konstrukcji ryglowej z wypełnieniem z cegieł, od zewnątrz otynkowanej. W tak ukształtowanych polach występuje dekoracja w postaci pasa fryzu roślinnego przebiegającego powyżej belek lub skośnie podkreślając kształt szczytu.

- portal wejściowy -

2. Kamienna dekoracja portalu głównego

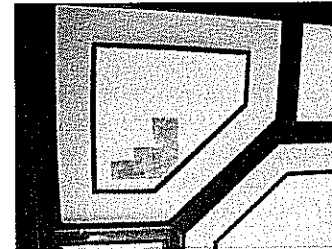
Dekoracja portalu wejściowego została wykonana z jasnoszarego piaskowca. Wejście główne poprzedzone jest jednobiegowymi schodami i portykiem wspartym na jednej kolumnie, otwartym arkadowym

prześwitem. Dekoracja rzeźbiarska portalu to zworniki i czoła łuków arkad, kolumna z kapitelem i bazą, nisza usytuowana w ścianie naprzeciwko kolumny. Kolumna posadowiona jest na czworobocznej plincie o attyckiej bazie i gładkim trzonie, zwieńczona czworoboczną głowicą o rozbudowanej ornamentyce. Łuk arkady zaakcentowany zwornikiem. Czoło łuków z dekoracją roślinną z motywem kwiatu słonecznika.

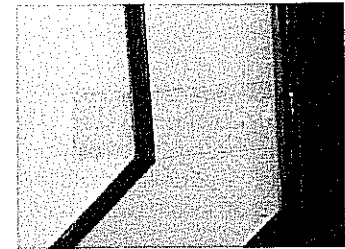
IV. WYNIKI Z PRZEPROWADZONYCH BADAŃ STRATYGRAFICZNYCH

Na ścianach i sufitach pomieszczeń przeprowadzono badania stratygraficzne na obecność występowania dekoracji malarskich. Również przebadano stolarkę w celu ustalenia oryginalnej warstwy.

1. sala nr 1.12, parter. Wykonane odkrywki na suficie kasetonowym ujawniły występowanie warstwy dekorowanej w postaci marmoryzacji lub chmur w tonacji zielono-szarej (il. 1). Warstwa barwna nie występuje we wszystkich płycinach stropu (il.2)

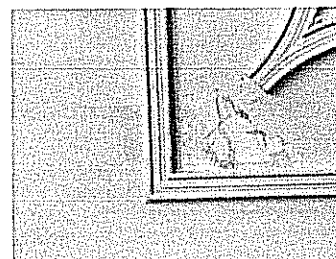

- il.1 -

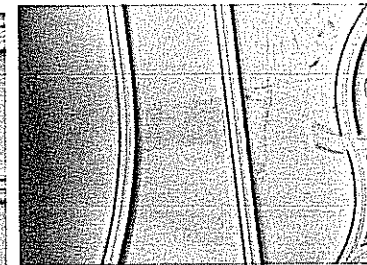

- il.2 -

2. sala nr 1.10, parter. Wykonano odkrywki na suficie i ścianach, które ujawniły występowanie monochromatycznych pastelowych warstw malarskich (il. 3, il.4).

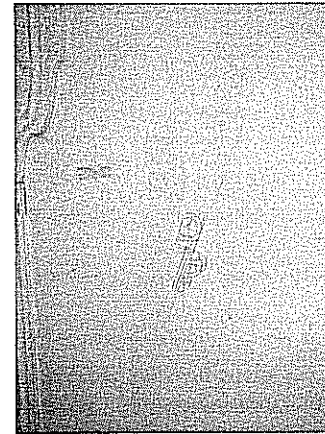

- il.3 -

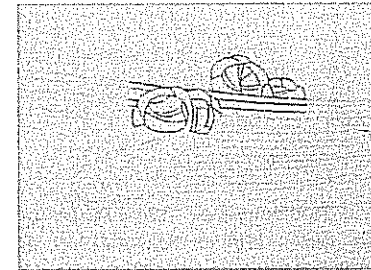

- il.4 -

3. sala nr 1.09, / część wschodnia /parter. Wykonane odkrywki na suficie ujawniły występowanie konturowo malowanej dekoracji malarskiej (il. 5, il.6).

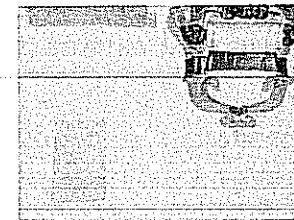
- il.5 -

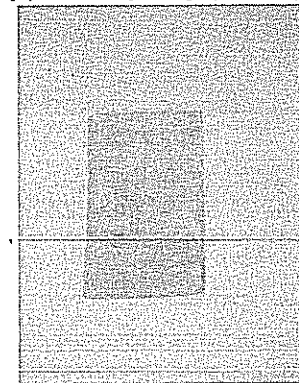
- il.6 -

4. sala nr 2.07, I piętro. Wykonane odkrywki na suficie, sztukateriach i ścianach ujawniły występujące śladowo pastelowe różę i błękitny.

5. holl, parter. Wykonane badania stratygraficzne potwierdziły, że istniejące dekoracje malarskie w postaci fryzów oraz polichromie na sztukateriach gurtów, wsporników i balkonu są przemalowaniami po formie oryginału. Odkrywka na ścianie holu na poziomie I piętra pokazuje, że pierwotnie ściany nie były białe lecz utrzymane w tonacji pastelowej ochry. (il. 7, il.8).

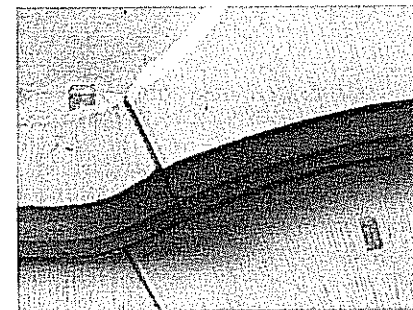

- il.7 -

- il.8 -

Kominek w holu wykonany jest z różowego piaskowca i został wtórnie przemalowany na biało wraz z tynkową obudwą komina dymowego (il. 9).

- il.9 -

7. Wystrój stolarski został przebadany pod kątem występowania oryginalnej warstwy np. mazerunku. (il. 10,). Drewno stolarki nie posiadało mazerunków, lub skutecznie podczas remontów w całości je usunięto. Obecnie stolarka jest podbarwiona, miejscami mocno pociemniała i w większości pomalowana lakierami bezbarwnymi.

- il.9 -

V. ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE

Zakłada się przeprowadzenie pełnej konserwacji technicznej i estetycznej zachowanych oryginalnych elementów wystroju wnętrza willi oraz detalu architektonicznego elewacji, co pozwoli na odtworzenie pierwotnych walorów artystycznych obiektu.

VI. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH DLA ZABYTKOWYCH ELEMENTÓW WYSTROJU

A. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH DLA SZTUKATERII I MONOCHROMATYCZNYCH POWIERZCHNI ŚCIAN

1. Sklejenie spękań i odspojień warstwy zaprawy i sztukaterii 3- 25 % roztwór POW Winacet DP – 50 lub Osakryl z wypełniaczem.
2. Wzmocnienie strukturalne zaprawy oraz sztukaterii w miejscach tego wymagających 3% roztwór POW Winacet R-50 w metanolu i acetonie.
3. Oczyszczenie sztukaterii i monochromatycznych powierzchni ścian z zabrudzeń oraz usunięcie chemiczne i mechaniczne pleśni i nalotów mikroorganizmów: - guma z biocydami, guma wish- up, CONTRAD 2000
4. Usunięcie zasoleń przez wielokrotne zastosowanie kompresów z ligniny.
5. Zdjęcie mechaniczne przemałowań ze sztukaterii i monochromatycznych powierzchni ścian do oryginalnej warstwy.
6. Dezynfekcja całości opracowywanych powierzchni: Incidur – prod. Henkel Ecolab w aerozolu.
7. Uzupełnienie ubytków sztukaterii – masą sztukatorską zgodną z oryginałem oraz zaprawy - kity wapienno – piaskowe
8. Scalenie kolorystyczne sztukaterii i monochromatycznych powierzchni ścian farbami na bazie spoiwa wapiennego.

B. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH DLA DEKORACJI MALARSKICH

1. Usunięcie z dekoracji malarskich brudu i kurzu, przy użyciu miękkich pędzli i gąbek syntetycznych Vishab – na sucho.
2. Usunięcie przemałowań i wtórnych nawarstwie metodami mechanicznymi i chemicznymi z zastosowaniem mieszanek na bazie rozpuszczalników organicznych.
3. Miejscowe podklejenie łuszczących się partii malarskich przy użyciu Primalu AC 33.
4. Konsolidacja pudrujących się fragmentów malowideł: 2%- 3% Paraloid B-72 w toluenie i ksylene.

5. Podklejenie odspojień tynku i spęcherzeń międzywarstwowych z zastosowaniem Maltu 6001 lub Osakrylu KL w zależności od rodzaju odspojień.
6. Dezynfekcja powierzchni malowideł: Incidur – prod. Henkel Ecolab w aerozolu.
7. Usunięcie miejscowych zasoleń przez wielokrotne zastosowanie kompresów z ligniny i wody destylowanej.
8. Utrwalenie malowideł: niskoprocentowy Paraloid B-72 w toluenie (ze wzgl. na jego czystość i odporność na żółknięcie).
9. Uzupełnienie i opracowanie ubytków zaprawy – zgodnie z oryginalną technologią i fakturą.
10. Sklejenie pęknięć i szczelin tynku; wgłębne iniekcje z modyfikowanego białego cementu.
11. Uzupełnienie ubytków pobiał zgodnie z oryginałem.
12. Punktowanie scalające warstwy polichromii z zastosowaniem pigmentów do fresków firmy Kremer oraz jako spoiwo Primal AC 33.

C. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH DLA WYSTROJU STOLARSKIEGO

1. Wstępne oczyszczenie z brudu i kurzu.
2. Wykonanie odkrywek ustalających stratyografię nawarstwień, oraz określenie pierwotnej techniki i kolorystyki obiektu. Identyfikacja gatunków drewna.
3. Usunięcie z powierzchni drewna wtórnych nawarstwień / przemalowań, przeróbek, uzupełnień /.
4. Impregnacja – elementy zaatakowane owadziemi szkodnikami drewna w stopniu niewielkim, nie osłabiającym wytrzymałości mechanicznej drewna proponuje się nasączyć głęboko penetrującym preparatem grzybo- i owadobójczym Cuprinol 5 Star / od odwrocia /.
5. Wymiana zniszczonych elementów drewnianej struktury i konstrukcji stolarskich.
6. Rekonstrukcja brakujących fragmentów dekoracji snycerskiej.
7. Scalenie kolorystyczne drewnianych elementów wystroju wewnątrz na podstawie oryginalnych fragmentów lub na podstawie analogii.
8. Założenie warstwy zabezpieczającej półmatowej, laserunkowej.

D. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH DLA DETALU PIASKOWCOWEGO ELEWACJI

1. Usunięcie wtórnych nawarstwień metodą chemiczną przy użyciu preparatu KEIM Steinreniger, a następnie zmycie preparatu wodą pod ciśnieniem. Skuteczność działania i ilość zadanego preparatu będzie ustalona po wykonaniu prób.
2. Sklejenie i przytwierdzenie do podłoża odspojonych elementów kamienia z zastosowaniem spoiwa na bazie żywicy epoksydowej Epidian 53 i wypełniacza mineralnego o drobnej frakcji.
3. Doczyszczanie miejscowe powierzchni przy użyciu wytwornicy pary wodnej. Metoda ta pozwala na precyzyjne usuwanie wtórnych nawarstwień bez naruszania oryginalnej faktury podłoża.
4. Dezynfekcja powierzchni preparatem biobójczym KEIM Algicid.
5. Zabiegi odsalające. Miejsca charakteryzujące się kondensacją soli w strukturze kamienia zostaną poddane zabiegowi odsalania metodą swobodnej migracji soli do rozszerzonego środowiska, poprzez nakładanie kompresów z ligniny nasączonych wodą destylowaną.
6. Impregnacja - wzmocnienie strukturalne osłabionego kamienia preparatem KEIM Silex OH. Zastosowanie tego preparatu pozwala na uzyskanie przez piaskowiec parametrów mechanicznych zbliżonych do pierwotnych.
7. Uzupełnienie ubytków oraz rekonstrukcja brakujących elementów dekoracji z wykorzystaniem zaprawy konserwatorską KEIM – Restauro Grund.
8. Zabezpieczenie powierzchni przed działaniem zewnętrznych czynników atmosferycznych, kondensacją wilgoci i zabrudzeniami, preparatem na bazie estru kwasu krzemowego – KEIM Lotexan N.
9. Scalenie kolorystyczne uzupełnień / pigmenty na bazie Paraloidu B-72 w toluenie /.

VII. OGÓLNE WYTYCZNE KONSERWATORSKIE

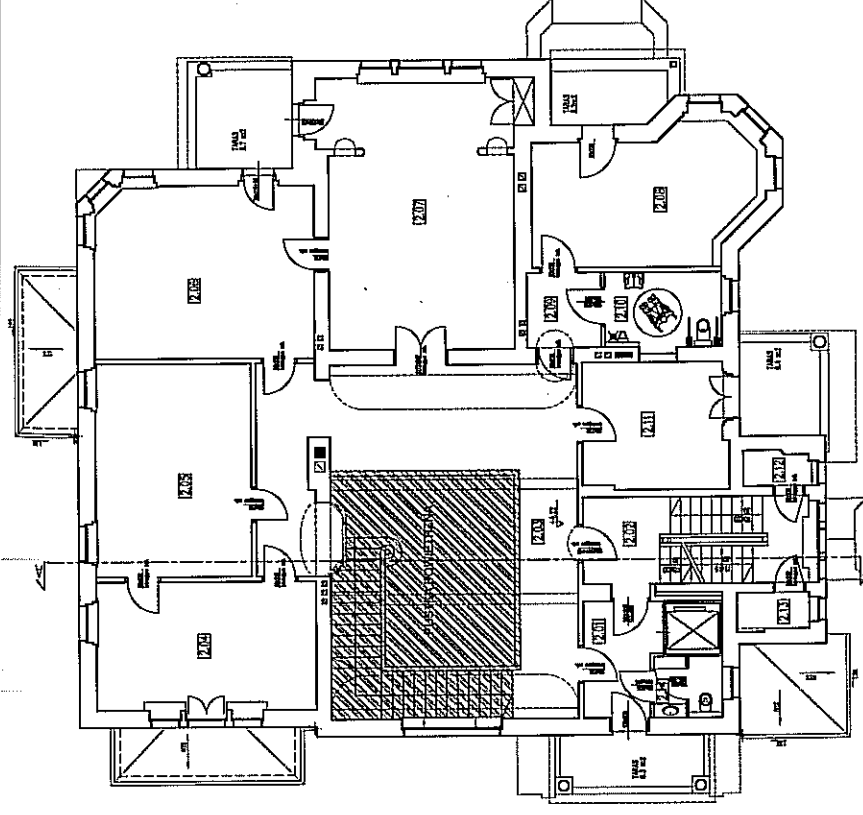
1. Należy zachować oraz poddać zabiegom konserwatorskim i renowacyjnym wszystkie zabytkowe elementy zarówno wystroju wnętrza jak i elewacji willi.
2. Wnętrze willi wraz z pomieszczeniami i systemem komunikacji zachowało w większości swój pierwotny układ, stąd przy planowanych pracach renowacyjnych należy go zachować - dotyczy to wejścia głównego, przedsionka, klatek schodowych, holu i sal reprezentacyjnych parteru.
3. Elementy nie zabytkowe, wtórne wystroju stolarskiego m.in. witryny biblioteczne w sali nr 1.10 na parterze oraz półki i lada w przedsionku wejścia głównego powinny zostać zdemonstrowane.
4. Dopuszcza się usunięcie boazerii wraz z obudową grzejników / prawdopodobnie elementy wtórne / na klatce schodowej gospodarczej, obecnie w projekcie prac renowacyjnych planowanej jako klatka schodowa ewakuacyjna.
5. W pomieszczeniach reprezentacyjnych zaleca się wymianę istniejących nieoryginalnych, zniszczonych parkietów na nowe, dostosowane do wystroju wnętrza zarówno wielkością klepek jak i wzorem / na podstawie analogii /.
6. Do wymalowań monochromatycznych powierzchni ścian proponuje się użycie farb wapiennych modyfikowanych.
7. W pomieszczeniach nie reprezentacyjnych I piętra oraz poddasza dopuszcza się możliwość założenia płyt kartonowych m.in. jako ścianki działowe.
8. W pomieszczeniach reprezentacyjnych proponowane rozwiązania obudowy rur wentylacji mechanicznej płytami kartonowo - gipsowymi / pod sztukatorskimi sufitami, bądź w narożach / należy skonsultować z WKZ w Jeleniej Górze.
9. Kominiek z kafli szklwionych - Występujące uszkodzenia zarówno płytek jak i spoin należy uzupełnić w masie na bazie tworzyw sztucznych oraz scalić fakturalnie i kolorystycznie.

10. Kraty kute oraz inne oryginalne elementy metalowe - należy oczyścić za pomocą środków do usuwania powłok lakierniczych. Całość doczyścić delikatnymi materiałami ściernym, a następnie pokryć powierzchnie warstwami zabezpieczającymi przed wilgocią oraz lakierem do metalu w kolorze grafitowym lub czarnym.
11. Należy uporządkować bluszcz porastający elewacje willi. Oryginalnie dekoracja wejścia głównego nie była przeznaczona do zastąpienia przez zieleń, dlatego z tych elementów oraz innych dekoracji elewacji bluszcz powinien być usunięty.
12. Poszycie dachu - konieczna naprawa i ujednolicenie poszycia dachu – dachówka ceramiczna w kolorze czerwonym, matowa / wybór ostateczny po konsultacji z WKZ Jelenia Góra /.
13. Należy odsłonić i poddać renowacji mur pruski na wieżyczce - po usunięciu płytek azbestowych.
14. W ramach rewitalizacji całego założenia, konieczna jest przeprowadzenie prac remontowych małej architektury ogrodowej – altany oraz budynku / obecnie garażu /.
15. W przypadku odkrycia w trakcie prowadzenia prac remontowych pierwotnych polichromii lub kamiennych elementów wystroju należy powiadomić Delegaturę Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Jeleniej Górze.

Jelenia Góra, maj 2013 r.

KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
mgr Maria Lelek-Pietrzak
ul. Felicyanek 19/9, 31-103 Kraków
tel. 0-602 12 66 11

M. Lelek-Pietrzak

ZESTAWIENIE POWIERZCHNI - I PIĘTRO		
Nr	Nazwa Pom.	Pow. Pom.
2.01	KOMUNIKACJA	9,97
2.02	KOMUNIKACJA	17,29
2.03	KOMUNIKACJA	47,95
2.04	BUIRO	24,31
2.05	BUIRO	26,55
2.06	PRACOWNIA ARTYSTYCZNA	32,29
2.07	SALA KONFERENCYJNA	44,13
2.08	PRACOWNIA ARTYSTYCZNA	23,27
2.09	KOMUNIKACJA	4,77
2.10	WC DLA NIEPODOPASOWANYCH I MĘSKA	7,73
2.11	PRACOWNIA ARTYSTYCZNA	15,64
2.12	MAGAZYN PORĘCZNY	1,97
2.13	MAGAZYN PORĘCZNY	2,20
2.14	TOILETA DAMEK	1,20
RAZEM I PIĘTRO		262,67m ²

PRACOWNIA PROJEKTOWA "VITARO"		
Inwestycja	Przebudowa obiektu zabudowanego przy ul. Jana Pawła II 17 w Jeleniej Górze	17 200
Adres inwestycji	ul. Jana Pawła II 17, Jelenia Góra	Nr 756
Wartość inwestycji	Między Jelenią Górą	Stosunek 1:100
Adres inwestycji	Plac Rybacki 20, 50-500 Jelenia Góra	Stosunek 1:100
Wzrost dyskusji	Rozdział 1	Architekt
Projektant	mgr inż. arch. Janusz Kwiatkowski	Projekt
Wykonawca	mgr inż. arch. Hanna Wierucha - Kowalska	Projekt
Wykonawca	mgr inż. arch. Hanna Wierucha - Kowalska	Projekt
Wykonawca	mgr inż. arch. Hanna Wierucha - Kowalska	Projekt